

Datum
2015-12-01

Offertförfrågan – forskningsöversikt om det civila samhället och arbetsmarknadsområdet

Härmed inbjuds att lämna offert till genomförande av en forskningsöversikt på temat det civila samhället och arbetsmarknadsområdet. Offert lämnas senast 11 december 2015 till oscar.svensson@mucf.se.

Bakgrund

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har i uppdrag att samla, ta fram och sprida kunskap om det civila samhällets villkor. En viktig del av det sker genom att ta fram systematiska översikter kring den forskning som finns om det civila samhället kopplat till olika politikområden. Kunskapen samlas på webbplatsen www.civsam.se. Hittills har översikter publicerats bland annat om jämställdhet, integration och näringsliv. Inom kort publiceras en översikt inom området folkbildning. Det saknas en översikt inom området arbetsmarknad.

2015 gjorde Svenska ESF-rådet en utlysning om förstudier under temat ”Analys- och planeringsprojekt om rollen för civilsamhällets och den sociala ekonomins organisationer i arbetsmarknadspolitiken”¹. *Forum för frivilligt socialt arbete* och *Kompanion* driver utifrån det två projekt som tar sikte på frågorna för att samla kunskaper och erfarenheter bland berörda aktörer under det kommande området. Ambitionen under förstudieåret är att generera projektidéer som kan genomföras kommande år. Betydande delar av arbetet handlar om att samla idéer, erfarenheter och kunskaper från det civila samhällets aktörer genom en rad konferenser och även inventering av befintliga kunskapsunderlag. Vissa medel har också avsatts för att genomföra en översikt av vetenskapligt framtagen kunskap.

¹ <http://www.esf.se/Documents/V%C3%A5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/Utllysning%20civilsamh%C3%A4llet%202.1.pdf>

Forskningsöversiktens syfte

Det finns flera syften med forskningsöversikten:

- Synliggöra de många sätt, och hur, det civila samhället spelar en roll för arbetsmarknadsfrågorna samt vilka förutsättningar som ges relaterat till den offentliga och privata sfären.
- Ge ett systematiskt framtaget kunskapsunderlag till Svenska ESF-rådets arbete (och framtida projekt) kopplat till det civila samhället som speglar det civila samhällets betydelse i bred bemärkelse för arbetsmarknadsområdet. Vidare ett kunskapsunderlag som ger en fördjupad bild av vad forskningen i skärningspunkten mellan det civila samhället och arbetsmarknadsområdet visar kring de målgrupper som ringas in i utlysningen: långtidsarbetslösa, sjukskrivna, unga, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning. Parallellt med översikten tas kunskaper och erfarenheter också tillvara under 2016 genom en inventering bland det civila samhällets aktörer efter kunskapsunderlag samt en serie konferenser.
- Ett systematiskt framtaget kunskapsunderlag bör även vara relevant för arbetsmarknadspolitiken i stort där regeringen och andra aktörer kan få en sammanhållen bild av kunskapsläget och det civila samhällets bidrag sett ur forskningens perspektiv. Detta perspektiv är viktigt då förstudien kan få en strukturpåverkan som även går utöver de enskilda projekt den kan resultera i.

Forskningsöversiktens framtagande och tillvägagångssätt i arbetet

Översikterna tas fram inom ramen för det förstudiearbete som bedrivs december 2015–november 2016 och det arbete MUCF genomför kopplad till civsam.se. Att göra en forskningsöversikt handlar i betydande delar om att rama in och avgränsa kunskapsområdet. Ett inledande möte med MUCF och förstudieprojekten kan ge viktig input i det avseendet. Omvänt så är projekten betjänta av den kunskap som tas fram i forskningsöversikten. Därför önskas en muntlig deltidssavrapportering i april 2016 och en slutrapportering 30 november 2016. Vid deltidssavrapporteringen kan reflektioner om eventuella justeringar och översiktens inriktning inhämtas. Forskaren förväntas alltså delta i tre träffar: inledande dialog om uppdraget, avstämning i halvtid samt slutgiltig avrapportering.

För att skapa en tydlighet och kvalitet i forskningsöversikterna har MUCF utarbetat ett särskilt arbetssätt för översiktens framtagande (se bilaga). Kontrakt skrivs med MUCF som också står för språkgranskning och layout. Slutprodukten ska resultera i:

- En skrift omfattande 15–20 sidor (37 500–60 000 tecken inklusive blanksteg) som publiceras på www.civsam.se,
- En skrift omfattande 10 sidor (25 000–30 000 tecken inklusive blanksteg) med särskild fördjupning i forskningsläget i relation till de i socialfonden särskilt prioriterade grupperna långtidsarbetslösa, sjukskrivna, unga, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning.

Arbetsinsatsen förväntas ta omkring 3 månaders heltidsarbete i anspråk.

Översiktens innehåll

En viktig utgångspunkt för översikten är att fånga det civila samhällets betydelse kopplat till arbetsmarknadsområdet ur *ett brett perspektiv*. Följande områden, och möjligen ännu flera, är därför relevanta att fånga i översikten med fokus på relationen offentlig sektor–det civila samhället:

- Arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer
- Det civila samhället som arbetsplats
- Arbetsintegrerande sociala företag
- Civilsamhällesaktörer som utförare eller samarbetsparter till det offentliga i arbetsmarknadspolitiken (exempelvis folkbildningens roll)
- Engagemang i det civila samhället kopplat till social mobilitet/nätverk/anställningsbarhet
- Validering av icke-formellt/informellt lärande i civilsamhällesorganisationer/-aktiviteter
- Frivilligt socialt arbete

Översikten ska spegla viktigare mönster i forskningen och även peka ut områden med behov av mer forskning.

I en särskild skrift ska bilden fördjupas inom dessa områden när det gäller om och hur forskningen berör grupperna långtidsarbetslösa, sjukskrivna, unga, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning. Dessa grupper är särskilt prioriterade i genomförandet av socialfondsprogrammet i Sverige 2014–2020. I genomförandet av socialfondsprogrammet finns också de horisontella kriterierna jämställdhetsintegrering, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar, hållbar utveckling samt likabehandling och icke-diskriminering. Arbetet med jämställdhetsintegrering är obligatoriskt och det ska i översikten finnas ett jämställdhetsperspektiv.

Vilken kunskap som faktiskt framkommer i forskningsöversikten går dock inte att uttala sig om på förhand, men den eller de som ges uppdraget kommer att ha ovanstående att förhålla sig till. En del av arbetet handlar också om att avgränsa uppgiften mot de redan påbörjade eller genomförda översikterna som rör jämställdhet, integration, näringsliv och folkbildning (samt även andra områden som diskriminering).

Uppdragets mer exakta utformning görs i dialog mellan forskaren, de båda förstudieprojekten och MUCF.

Om intresse finns önskar vi en prisuppgift för genomförande av uppdraget, en kort beskrivning av genomförandet av studien (max 1 A4-sida) samt CV på den eller de forskare som planeras genomföra studien. Offert lämnas senast 11 december 2015 till oscar.svensson@mucf.se.

Vid frågor, välkommen att kontakta Oscar Svensson (MUCF):

Oscar.svensson@mucf.se

08-566 219 05

Bilaga – MUCF:s uppdragsbeskrivning kring forskningsöversikter

Direktiv till författare av tematisk forskningsöversikt i relation till det civila samhället

Övergripande uppdragsbeskrivning

Uppdraget innebär att ta fram en översikt över forskning som rör det civila samhället med anknytning till ett visst tematiskt område som har anknytning till Sverige (och i vissa fall Norden). Översikten ska täcka in merparten av den forskning som samtidigt rör det civila samhället (den ideella sektorn) och det aktuella området.

Upplägg

Vi önskar en övergripande karakterisering av forskningsfältet för att orientera läsaren. Sedan önskar vi ett kort metodavsnitt. Huvuddelen (själva forskningsgenomgången) organiseras lämpligen utifrån teman som framträder när litteratursökningarna genomförts och när författaren har möjlighet att överblicka det samlade forskningsläget. Översikten avslutas med en summering och diskussion av sammanställningens resultat. Diskussionen får gärna lyfta fram underutforskade frågor/områden respektive områden som det forskats mycket om. Vi önskar även en separat populärvetenskaplig sammanfattning på upp till 350 ord som översiktligt karakteriserar forskningsfältet.

Definitioner

Det finns många definitioner av det civila samhället. Vi ser ogärna att forskningsöversikten rymmer en längre begreppsutredning. Det kan däremot vara på sin plats att kortfattat beskriva hur begreppet tenderar att användas av forskare inom det aktuella tematiska område som översikten behandlar. Den övergripande definition av det civila samhället som används i kunskapsportalen är den som lanseras av regeringen i propositionen "En politik för det civila samhället".

"en arena- skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet- där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen.....Inom det civila samhället verkar bland annat ideella föreningar, stiftelser och registrerade trossamfund, men även nätverk, tillfälliga sammanslutningar och andra aktörer." (Prop. 2009/10:55)

Forskningsöversikten bör operationellt arbeta utifrån denna definition så att i stort sett samma avgränsningar i förhållande till det civila samhället görs i samtliga forskningsöversikter oberoende av tematiskt område.

Metod

Översikten ska baseras på systematiska litteratursökningar i relevanta databaser, både svenska och internationella. Ta gärna en bibliotekarie till hjälp.

För att komplettera dessa sökningar är det ofta givande med en manuell granskning av referenslistor i redan inkluderade publikationer samt eventuellt konsultation av andra forskare inom fältet.

Vi önskar i översikten en tydlig redovisning av sökningarna (kan finnas i bilaga) samt ett förtydligande av vilka kriterier som används för att inkludera respektive eller exkludera texter. Publikationer ska inte exkluderas enbart av det skäl att det inte finns andra publikationer på samma tema.

Avgränsningar

En avgränsning är att Sverige utgör en del av det empiriska underlaget i den forskning som inkluderas. Det är möjligt att även inkludera studier som har något eller några av de nordiska länderna som empiriskt underlag. Även länderkomparativa studier är relevanta om Sverige utgör ett av de ingående länderna.

Frågan om den ingående forskningens tidsmässiga avgränsning (det vill säga hur gammal forskning som ska ingå i översikten) fastställs och justeras under arbetets gång i dialog mellan konsulten och projektledaren på MUCF. Generellt gäller att tyngdpunkten ska ligga på mer sentida forskning men att äldre publikationer kan ingå i kraft av sin tyngd och sitt genomslag inom sitt forskningsfält.

I forskningsöversikten kan alla typer av publikationer ingå, även så kallad grå litteratur och texter som producerats av aktörer inom det civila samhället eller av offentliga myndigheter, under förutsättning att kunskapen bedöms vara vetenskapligt grundad. Det vill säga att de metoder som använts och sättet att dra slutsatser av konsulten bedöms hålla en "vetenskaplig nivå".

Empiri presenterad i tematiska kapitel

Publikationerna som presenteras kan både vara översikter och primärstudier. Fokus ska ligga på studiernas resultat, men i vissa fall kan det även vara aktuellt att redogöra för en vetenskaplig diskurs som rör fältet.

Slutsatser

I översiktens avslutande del vill vi att forskningsfältet summeras och att eventuella kunskapsluckor synliggörs. Här kan man också beskriva sådant som antal publikationer, discipliner, vad det finns mycket om respektive lite om. Vi ser också gärna en övergripande reflektion kring kunskapsläget och forskningen på området.

Stil

Vi önskar att författaren skriver på ett så enkelt sätt som möjligt, så att texten även är tillgänglig för personer utan särskilda förkunskaper. Teoretiska begrepp eller andra facktermer bör introduceras kort. För vägledning (råd och tips) kring referenser mm. rekommenderas författaren att ta del av de skrivregler (manus-kit) som tagits fram av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Sammanfattningar av inkluderade studier

Enbart de studier som utgör det "empiriska" underlaget behöver sammanfattas, det vill säga inte olika typer av bakgrundslitteratur. Sammanfattningarna ska redogöra för publikationens övergripande frågeställning eller forskningsproblem, den huvudsakliga eller de viktigaste slutsatsen/-erna (utifrån relevansen för översikten) och en kort beskrivning av vilken metod som använts för att komma fram till slutsatserna. Vi vill att du använder den särskilda mall vi tagit fram för detta ändamål.

Sökord (taggar)

Föreslå upp till tio ämnesord som läsaren kan tänkas söka på för att hitta till publikationen. Inga självklara ord som "civilsamhälle" eller "Sverige" (om inte Sverige jämförs med andra länder). Sökroden ska i första hand hämtas från en lista som myndigheten tillhandahåller. Om du som författare vill lägga till sökord som inte finns på listan ska listan över dessa ord meddelas kontaktpersonen på MUCF